
Przykładowy program nauczania do umiejętności dodatkowej (DUZ) dla zawodu technik włókienniczych wyrobów dekoracyjnych 311 931

Organizowanie warsztatów upowszechniających techniki wytwarzania makram

Oś priorytetowa II. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji

Działanie 2.15 Kształcenie i szkolenie zawodowe dostosowane do potrzeb zmieniającej się gospodarki

Konkurs nr POWR.02.15.00-IP.02-00-001/21 Opracowanie programów nauczania do umiejętności dodatkowych dla zawodów (DUZ) – II Etap (DUZ II)

PUBLIKACJA BEZPŁATNA

2022

Spis treści

1. Założenia ogólne	4
1.1. Opis dodatkowej umiejętności zawodowej	4
1.2. Uzasadnienie ujęcia w programie nauczania zawodu dodatkowej umiejętności zawodowej, odnoszące się do potrzeb na rynku pracy	5
2. Założenia organizacyjne	7
2.1. Liczba godzin przewidzianych na realizację programu dodatkowej umiejętności zawodowej	7
2.2. Wymagane kwalifikacje osób prowadzących zajęcia w ramach dodatkowej umiejętności zawodowej	8
2.3. Wyposażenie dydaktyczne niezbędne do realizacji programu dodatkowej umiejętności zawodowej	9
2.4. Wymagania wobec osób kształconych zgodnie z programem dodatkowej umiejętności zawodowej	11
3. Cele kształcenia – zadania zawodowe – określone dla dodatkowej umiejętności zawodowej	12
4. Wykaz efektów kształcenia określonych dla dodatkowej umiejętności zawodowej wraz z kryteriami ich weryfikacji	13
5. Plan nauczania dodatkowej umiejętności zawodowej	15
6. Program nauczania przedmiotów wyodrębnionych w ramach dodatkowej umiejętności zawodowej	16
6.1. Podstawy budowy makramy	16
6.2. Prezentowanie technik tworzenia makram	22
7. Ewaluacja programu nauczania dodatkowej umiejętności zawodowej	32
7.1. Obszary ewaluacji	32
7.2. Wskaźniki osiągnięcia celu ewaluacji	33
7.3. Przykładowe narzędzia ewaluacji	34

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

8. Wykaz proponowanej literatury.....	38
8.1. Podręczniki i publikacje naukowe	38
8.2. Witryny internetowe	38
8.3. Zalecenia, normy, noty aplikacyjne.....	39

1. Założenia ogólne

Opis zawodu

Technik włókienniczych wyrobów dekoracyjnych to specjalista, który wykonuje ręcznie lub wytwarza na maszynach dekoracyjne wyroby włókiennicze: oryginalną odzież, elementy zdobnicze odzieży, tkaniny artystyczne, tkaniny użytkowe, koce, narzuty, serwety, obrusy, firanki, zasłony, dywany, gobeliny. Wyroby te mogą mieć charakter autorski, mogą też odtwarzać dawne wzory i techniki. Wykonuje on również renowacje i naprawy włókienniczych wyrobów dekoracyjnych oraz opracowuje projekty plastyczne włókienniczych wyrobów dekoracyjnych. Materiałami używanymi do projektów są nie tylko surowce włókiennicze, ale również płótna, skóry, kartony, papier i tworzywa sztuczne.

1.1. Opis dodatkowej umiejętności zawodowej

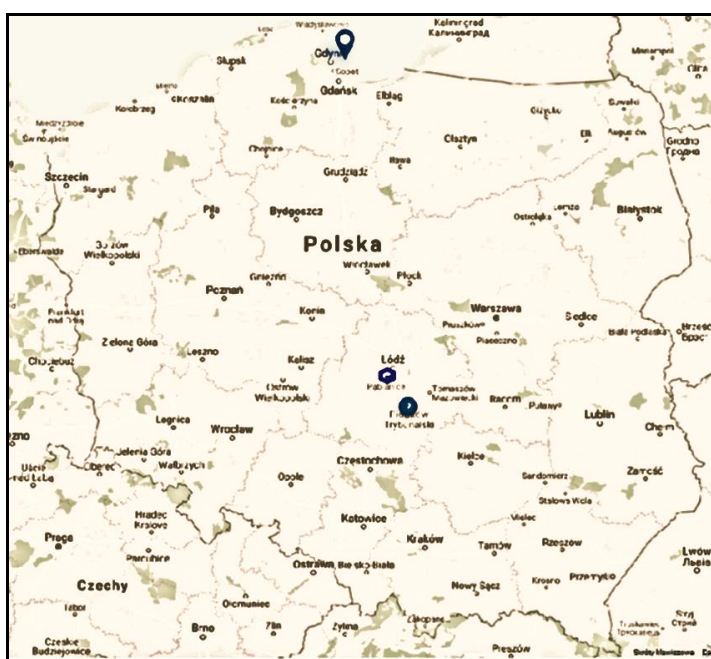
W ramach dodatkowej umiejętności „Organizowanie warsztatów upowszechniających techniki wytwarzania makram”, uczący się będą przygotowani do wytwarzania wyrobów rękodzielniczych techniką makram oraz upowszechniania technik ich wytwarzania. Dodatkowe umiejętności poszerzą kompetencje zawodowe technika włókienniczych wyrobów dekoracyjnych nie tylko w zakresie poznania techniki wytwarzania makram, ale także w możliwościach prezentacji swoich wyrobów rękodzielniczych i dzielenia się wiedzą poprzez media oraz docieranie do szerokiego grona odbiorców bez względu na ich miejsce zamieszkania czy wiek. Uzyskanie dodatkowych umiejętności w kształceniu w zawodzie może być atutem dla absolwentów szkół podstawowych planujących ścieżki edukacyjno-zawodowe do wyboru kształcenia w zawodzie technika włókienniczych wyrobów dekoracyjnych.

1.2. Uzasadnienie ujęcia w programie nauczania zawodu dodatkowej umiejętności zawodowej, odnoszące się do potrzeb na rynku pracy

W Polsce rynek wyrobów rękodzielniczych rozwija się dość dynamicznie. „[...] nowi rzemieślnicy starają się dotrzeć do odbiorców na wiele sposobów. Promowanie rękodzieła jest jedna z kluczowych umiejętności do osiągnięcia sukcesu rynkowego¹.”

Z analizy danych publikowanych na stronie <http://rspo.men.gov.pl> w zawodzie technik włókienniczych wyrobów dekoracyjnych kształcenie prowadzone jest w Polsce w trzech palcówkach (Rysunek 1.), świadczy to o niewielkim zainteresowaniu absolwentów szkół podstawowych kontynuowaniem nauki w szkołach branży przemysłu mody.

Rysunek 1 Szkoły prowadzące kształcenie w zawodzie technik włókienniczych wyrobów dekoracyjnych.

źródło <http://rspo.men.gov.pl>

¹ <https://mycompanypolska.pl/arttykul/strategie-rzemioslo-handmade/425>

Według prognozy Ministerstwa Edukacji i Nauki (obwieszczenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 28 stycznia 2022 r. w sprawie prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy) zapotrzebowanie na pracowników w zawodzie technik włókienniczych wyrobów dekoracyjnych jest istotne w województwie łódzkim oraz umiarkowane w województwie mazowieckim.

Efekty kształcenia określone w dodatkowej umiejętności zawodowej „Organizowanie warsztatów upowszechniających techniki wytwarzania makram”, wykraczają poza podstawę programową kształcenia w zawodzie technik włókienniczych wyrobów dekoracyjnych. Absolwent szkoły będzie wyposażony w dodatkowe umiejętności w zakresie tworzenia makram, a także upowszechniania technik rękodzieła z wykorzystaniem serwisów internetowych. Przekazywanie krok po kroku instrukcji prezentujących metody wiązania węzłów i tworzenia makram w formie video zamieszczanych na serwisie internetowym, pozwala na dotarcie do wielu grup odbiorców bez względu na ich wiek i miejsce, w którym się znajdują. Jest to dodatkowy atut przy planowaniu dalszej drogi zawodowej, np.: założenie działalności gospodarczej – firmy wytwarzającej wyroby rękodzielnicze, prowadzenie sklepu internetowego oferującego do sprzedaży makramy, akcesoria do ich wytworzenia, pomysły będą powstawały w miarę rozwoju prowadzonej działalności i trendów na rynku rękodzieła.

2. Założenia organizacyjne

2.1. Liczba godzin przewidzianych na realizację programu dodatkowej umiejętności zawodowej

Podstawa programowa kształcenia z zawodach szkolnictwa branżowego w zawodzie technik włókienniczych wyrobów dekoracyjnych obejmuje dwie kwalifikacje:

- MOD.08. Wytwarzanie, konserwacja i renowacja rękodzielniczych wyrobów włókienniczych - 820 godz.,
- MOD.13. Projektowanie i organizacja procesów wytwarzania włókienniczych wyrobów dekoracyjnych - 420 godz.

Minimalna liczba godzin kształcenia zawodowego dla tych kwalifikacji wynosi 1240.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 roku w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. poz. 639 z 2020r. poz. 1008. z 2021 r. poz. 1534 z 2022r. poz. 658 oraz z 2023r. poz. 277) w technikum 5 – letnim łączna liczba godzin przeznaczone na kształcenie zawodowe wynosi 56. Do obliczeń przyjmuje się, że średnio w każdym roku jest 30 tygodni, co stanowi 1680 godzin. Różnica godzin między minimalną liczbą godzin wynikającą z podstawy programowej kształcenia w zawodzie, a liczbą godzin wynikającą z ramowego planu nauczania wynosi 440. Jest to liczba godzin, która może być przeznaczona na zajęcia w ramach dodatkowych umiejętności zawodowych.

Do realizacji dodatkowej umiejętności zawodowej: Organizowanie warsztatów upowszechniających techniki wytwarzania makram przyjmujemy następujące założenia organizacyjne:

liczba godzin – 120, realizowanych w klasach IV i V technikum lub w klasie II branżowej szkoły II stopnia, według przyjętego przez dyrektora szkoły planu nauczania.

2.2. Wymagane kwalifikacje osób prowadzących zajęcia w ramach dodatkowej umiejętności zawodowej

Wymagania kwalifikacyjne osób prowadzących zajęcia w ramach dodatkowej umiejętności zawodowej określają przepisy w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli. Szczegółowe wymagania osób prowadzących zajęcia to:

- ukończone studia pierwszego stopnia na kierunku (specjalności) zgodnym z nauczaniem przedmiotem oraz posiadanie przygotowania pedagogicznego lub
- studia pierwszego stopnia na kierunku, którego efekty kształcenia, obejmują treści nauczanego przedmiotu, wskazane w podstawie programowej dla tego przedmiotu oraz posiadanie przygotowania pedagogicznego.

Osoba prowadząca zajęcia w ramach dodatkowej umiejętności zawodowej powinna:

- posiadać ukończone studia na Wydziale Technologii Materiałowych i Wzornictwa Tekstyliów Politechniki Łódzkiej,
- posiadać ukończone studia na kierunku Informatyka,
- posiadać przygotowanie pedagogiczne.

W uzasadnionych przypadkach w szkole, która realizuje dodatkową umiejętność zawodową może być, za zgodą kuratora oświaty, zatrudniona osoba niebędąca nauczycielem, posiadająca przygotowanie uznane przez dyrektora szkoły za odpowiednie do prowadzenia zajęć w ramach dodatkowej umiejętności zawodowej. Osobę, zatrudnia się na zasadach określonych w ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 917, z późn. zm.).

2.3. Wyposażenie dydaktyczne niezbędne do realizacji programu dodatkowej umiejętności zawodowej

Szkoła prowadząca kształcenie w dodatkowej umiejętności zawodowej zapewnia pomieszczenia dydaktyczne z wyposażeniem umożliwiającym osiągnięcie wszystkich efektów kształcenia określonych w programie nauczania oraz przygotowanie absolwenta do wykonywania określonych w programie zadań zawodowych.

Pracownia powinna być zasilana napięciem 230V prądu przemiennego, zabezpieczona ochroną przeciwporażeniową, wyposażona w wyłączniki awaryjne i wyłącznik awaryjny centralny, a także w pojemniki do selektywnej zbiórki odpadów.

Pracownia makram

W pracowni powinny się znajdować: katalogi surowców włókienniczych z opisem ich podstawowych właściwości, plansze przedstawiające sposoby wiązania węzłów stosowanych do tworzenia makram, ćwiczenia, instrukcje do ćwiczeń, przykładowe wzory wykonanych makram, filmy dydaktyczne oraz prezentacje multimedialne związane z wytwarzaniem makram.

Wyposażenie pracowni:

- stanowisko komputerowe dla nauczyciela podłączone do sieci lokalnej z dostępem do Internetu wyposażone w pełny pakiet biurowy,
- stanowiska komputerowe dla ucznia podłączone do sieci lokalnej z dostępem do Internetu (jedno stanowisko dla jednego ucznia) wyposażone w pełny pakiet biurowy,
- ekran lub projektor multimedialny,
- rzutnik lub telewizor multimedialny,
- urządzenie wielofunkcyjne lub drukarka i skaner,
- papier i ołówki do rysowania wzorów,

- nożyczki,
- centymetry krawieckie,
- surowce do wytwarzania makram,
- stanowisko do utrwalania makram (1 stanowisko na 3 uczniów)
- spryskiwacze ze środkami do utrwalania makram,
- żelazka (1 szt. na 3 uczniów),
- stanowiska do tworzenia makram (1 stanowisko dla 1 ucznia),
- akcesoria pomocnicze do tworzenia makram: profile do makramy o różnych długościach i średnicach, koraliki drewniane, obręcze metalowe o różnych średnicach, drewniane kółka, grzebyki do rozczesywania sznurków.

Pracownia multimedialna

W pracowni powinny się znajdować, pakiety edukacyjne dla ucznia z instrukcjami do wykonania ćwiczeń. Filmy i/ oraz prezentacje multimedialne związane z wytwarzaniem makram.

Wyposażenie pracowni:

- stanowisko komputerowe dla nauczyciela podłączone do sieci lokalnej z dostępem do Internetu wyposażone w oprogramowanie do edycji i montażu plików video, pełny pakiet biurowy,
- stanowiska komputerowe dla ucznia podłączone do sieci lokalnej z dostępem do Internetu (jedno stanowisko dla jednego ucznia) wyposażone w oprogramowanie do edycji i montażu plików video, pełny pakiet biurowy,
- ekran lub projektor multimedialny,
- rzutnik lub telewizor multimedialny,
- urządzenia do nagrywania video,
- statywy do sprzętu do nagrywania video,
- sprzęt pomocniczy do nagrywania video,
- urządzenie wielofunkcyjne lub drukarka i skaner.

Uwaga:

W realizacji zajęć szkoła powinna współpracować z pracownikami wytwarzającymi włókiennicze wyroby rękodzielnicze.

2.4. Wymagania wobec osób kształconych zgodnie z programem dodatkowej umiejętności zawodowej

Do uzyskania dodatkowej umiejętności zawodowej „Organizowanie warsztatów upowszechniających techniki wytwarzania makram” w pierwszej kolejności konieczne jest osiągnięcie efektów kształcenia zawartych w podstawie programowej kształcenia w zawodzie technik włókienniczych wyrobów dekoracyjnych w zakresie kwalifikacji: MOD.08. Wytwarzanie, konserwacja i renowacja rękodzielniczych wyrobów włókienniczych oraz MOD.13. Projektowanie i organizacja procesów wytwarzania włókienniczych wyrobów dekoracyjnych.

3. Cele kształcenia – zadania zawodowe – określone dla dodatkowej umiejętności zawodowej

Absolwent szkoły prowadzącej kształcenie w zawodzie technik włókienniczych wyrobów dekoracyjnych w wyniku kształcenia w zakresie umiejętności „Organizowanie warsztatów upowszechniających techniki wytwarzania makram” powinien być przygotowany do wykonywania następujących zadań zawodowych:

- wytwarzania wyrobów rękodzielniczych techniką makram,
- upowszechniania technik wytwarzania makram.

4. Wykaz efektów kształcenia określonych dla dodatkowej umiejętności zawodowej wraz z kryteriami ich weryfikacji

Do wykonywania zadań zawodowych w zakresie dodatkowej umiejętności zawodowej „Organizowanie warsztatów upowszechniających techniki wytwarzania makram” niezbędne jest osiągnięcie efektów kształcenia określonych w tabeli 1.

Tabela 1. Efekty kształcenia i kryteria ich weryfikacji.

Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1. Charakteryzuje makramy.	1) przedstawia historię powstania makram, 2) wymienia elementy budowy makram.
2. Charakteryzuje podstawowe sploty i węzły makramowe.	1) stosuje terminologię dotyczącą techniki tworzenia makram, 2) rozróżnia rodzaje węzłów i splotów stosowanych przy tworzeniu makram.
3. Stosuje techniki wiązania węzłów makramowych.	1) stosuje techniki wiązania węzłów makramowych, 2) stosuje techniki wiązania frędzli i chwostów, 3) stosuje techniki wplatania dodatkowych elementów ozdobnych w węzły makramowe.
4. Stosuje techniki wytwarzania makram.	1) przygotowuje surowiec do wykonania makramy, 2) wykonuje makramy według otrzymanego wzoru, 3) projektuje wzór makramy, 4) wykonuje makramę według własnego projektu, 5) prezentuje wykonaną makramę.
5. Tworzy portfolio zawodowe.	1) planuje tworzenie portfolio zawodowego,

Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
	2) przygotowuje dokumentację do portfolio zawodowego.
6. Identyfikuje możliwości prowadzenia warsztatów upowszechniających techniki wytwarzania makram w formie on-line.	1) rozróżnia formy prowadzenia warsztatów on-line, 2) charakteryzuje formy prowadzenia warsztatów on-line.
7. Stosuje zasady tworzenia własnego konta w serwisie internetowym.	1) rozpoznaje zasady funkcjonowania serwisów internetowych, 2) rozpoznaje zasady tworzenia konta w serwisie internetowym.
8. Planuje prace związane z przygotowaniem warsztatów upowszechniających techniki wytwarzania makram.	1) opracowuje program warsztatów, 2) sporządza harmonogram prac związanych z przygotowaniem warsztatów.
9. Charakteryzuje zasady filmowania z zastosowaniem kamery w smartfonie.	1) analizuje możliwości nagrywania video z wykorzystaniem kamery w smartfonie, 2) planuje nakręcanie video prezentującego techniki tworzenia makram smartfonem.
10. Stosuje zasady rejestrowania nagrań video prezentującego techniki tworzenia makram smartfonem.	1) organizuje stanowisko do rejestracji wideo prezentującego techniki tworzenia makram smartfonem, 2) rejestruje video smartfonem, 3) posługuje się oprogramowaniem do edycji nagranych video.
11. Stosuje zasady umieszczania nagrania video w wybranym serwisie internetowym.	1) analizuje zasady obowiązujące w wybranym serwisie internetowym zapewniające bezpieczeństwo użytkowników, 2) wykonuje czynności związane z umieszczeniem video w wybranym serwisie internetowym.

5. Plan nauczania dodatkowej umiejętności zawodowej

Tabela 2. Plan nauczania dodatkowej umiejętności zawodowej.

Nazwa przedmiotu/zajęć	Liczba godzin	Uwagi do realizacji
Podstawy budowy makramy.	60	Wykład informacyjny z prezentacją, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, tworzenie portfolio zawodowego, projekt edukacyjny, praca indywidualna i w grupach, zajęcia dydaktyczne w pracowni szkolnej, zalecana współpraca z pracownikami wytwarzającymi włókiennicze wyroby rękodzielnicze.
Prezentowanie technik tworzenia makram.	60	Wykład informacyjny z prezentacją, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, projekt edukacyjny, praca indywidualna i w grupach, zajęcia dydaktyczne w pracowni szkolonej.

6. Program nauczania przedmiotów wyodrębnionych w ramach dodatkowej umiejętności zawodowej

6.1. Podstawy budowy makramy

Cele ogólne przedmiotu

1. Poznanie technik tworzenia makram.
2. Poznanie rodzajów surowców stosowanych do tworzenia makram.
3. Wytwarzanie makram o różnych wzorach i przeznaczeniu.

Cele operacyjne:

Uczeń potrafi:

- scharakteryzować technikę tworzenia makram,
- wymienić przyrządy i akcesoria pomocnicze potrzebne do wytworzenia makram,
- rozróżnić rodzaje węzłów stosowanych do tworzenia makram,
- rozróżnić rodzaje sznurków do tworzenia makram,
- wiązać węzły stosowane do tworzenia makram,
- wplatać elementy dodatkowe - sznurki lub elementy ozdobne,
- wykonać makramy według otrzymanego wzoru,
- wykonać makramę według zaprojektowanego wzoru,
- dokumentować wykonane prace w tworzonym portfolio.

Tabela 3. Podstawy budowy makramy.

Efekt kształcenia DUZ	Kryteria weryfikacji DUZ	Dział programowy	Kryteria weryfikacji Uczeń potrafi:	Liczba godzin
1. Charakteryzuje makramy.	1) wymienia etapy historii powstania makram, 2) wymienia elementy-budowy makram.	Podstawy technik wytwarzania makram.	–przedstawić historię powstania makramy, –rozdzielić surowce stosowane do wiązania makramy, –dobrać surowiec do rodzaju makramy, –scharakteryzować technikę tworzenia makramy, –wymienić przyrządy pomocnicze potrzebne do wytworzenia makramy.	4
2. Charakteryzuje podstawowe sploty i węzły makramowe.	1) stosuje terminologię dotyczącą techniki tworzenia makram, 2) rozróżnia rodzaje węzłów i splotów stosowanych przy tworzeniu makram.	Podstawy technik wytwarzania makram.	–wyjaśnić podstawowe terminy dotyczące techniki tworzenia makram, –wymienić rodzaje węzłów stosowanych przy tworzeniu makram, –scharakteryzować rodzaje węzłów stosowanych przy tworzeniu makram, –scharakteryzować sploty tkackie	6

Efekt kształcenia DUZ	Kryteria weryfikacji DUZ	Dział programowy	Kryteria weryfikacji Uczeń potrafi:	Liczba godzin
			stosowane przy tworzeniu makram.	
3. Stosuje techniki wiązania węzłów makramowych.	1) stosuje techniki wiązania węzłów makramowych, 2) stosuje techniki wiązania frędzli i chwostów, 3) stosuje techniki wplatania dodatkowych elementów ozdobnych w węzły makramowe.	Wytwarzanie makram.	<ul style="list-style-type: none"> – wiązać węzły mocujące, – wiązać węzły płaskie, – wiązać słupek z węzłów płaskich, – wiązać słupki spiralne i słupki ozdobne, – wiązać pęczki z węzłów płaskich, – wiązać siatki z węzłów płaskich, – wiązać węzły żeberkowe, – stosować łączenia węzłów pionowych i poziomych, – wiązać węzeł pleciony kostkowy, – wiązać frędzle i chwosty ozdobne, – wplatać dodatkowe sznurki lub elementy ozdobne. 	14
4. Stosuje techniki wytwarzania makram.	1) przygotowuje surowiec do wykonania makramy,	Wytwarzanie makram.	– rozróżnić rodzaje sznurków stosowanych do tworzenia makram	28

Efekt kształcenia DUZ	Kryteria weryfikacji DUZ	Dział programowy	Kryteria weryfikacji Uczeń potrafi:	Liczba godzin
	2) wykonuje makramy według otrzymanego wzoru, 3) projektuje wzór makramy, 4) wykonuje makramę według własnego projektu, 5) stosuje techniki utrwalania makram.		<ul style="list-style-type: none"> – dobrać odpowiednio sznurek do wykonania makramy, – obliczać potrzebną ilość sznurka – wykonywać makramy według otrzymanych wzorów, – opracować projekt wzoru makramy, – dobrać sznurek do wykonania zaprojektowanej makramy, – wykonać makramę według zaprojektowanego wzoru, – utrwałać makramy za pomocą środków do usztywniania i żelazka. 	
5. Tworzy portfolio zawodowe.	1) planuje tworzenie portfolio zawodowego, 2) przygotowuje dokumentację do portfolio zawodowego.	Portfolio jako metoda dokumentowania wytworzonych prac.	<ul style="list-style-type: none"> – dobrać metodę tworzenia portfolio, – wytworzyć materiały dokumentujące wykonane prace do planowanego portfolio zawodowego, – gromadzić materiały dokumentujące 	8

Efekt kształcenia DUZ	Kryteria weryfikacji DUZ	Dział programowy	Kryteria weryfikacji Uczeń potrafi:	Liczba godzin
			wykonane prace w portfolio zawodowym.	

Warunki osiągnięcia efektów kształcenia

Zajęcia edukacyjne powinny być realizowane w pracowni, której wyposażenie jest dostosowane do wytwarzania makram. Grupa odbywająca zajęcia edukacyjne nie powinna liczyć więcej niż 15 osób.

Środki dydaktyczne

W pracowni, w której prowadzone będą zajęcia edukacyjne z makramy powinny się znajdować: plansze przedstawiające sposoby wiązania węzłów stosowanych do tworzenia makram, surowce do wytwarzania makram, ćwiczenia, instrukcje do ćwiczeń, przykładowe wzory wykonanych makram, filmy dydaktyczne oraz prezentacje multimedialne związane z tworzeniem makram.

W pracowni powinny znajdować się również:

- stanowisko komputerowe dla nauczyciela podłączone do sieci lokalnej z dostępem do Internetu wyposażone w pełny pakiet biurowy,
- stanowiska komputerowe dla ucznia podłączone do sieci lokalnej z dostępem do Internetu (jedno stanowisko dla jednego ucznia) wyposażone w pełny pakiet biurowy,
- urządzenie wielofunkcyjne lub drukarka i skaner,
- ekran lub projektor multimedialny,
- rzutnik lub telewizor multimedialny,
- papier i ołówki do rysowania wzorów,
- nożyczki,

- centymetry krawieckie,
- sznurki do wytwarzania makram,
- stanowiska do tworzenia makram (1 stanowisko dla 1 ucznia)
- stanowisko do utrwalania makram (1 stanowisko na 3 uczniów)
- spryskiwacze ze środkami do utrwalania makram,
- żelazka (1 szt. na 3 uczniów)
- akcesoria pomocnicze do tworzenia makram: profile do makramy o różnych długościach i średnicach, koraliki drewniane, obręcze metalowe o różnych średnicach, drewniane kółka, grzebyki do rozczesywania sznurków.

Pracownia powinna być zasilana napięciem 230V prądu przemiennego, zabezpieczona ochroną przeciwporażeniową, wyposażona w wyłączniki awaryjne i wyłącznik awaryjny centralny, a także w pojemniki do selektywnej zbiórki odpadów.

Zalecane metody dydaktyczne

W procesie nauczania-uczenia się jest wskazane stosowanie następujących metod dydaktycznych: wykład ilustrowany prezentacją, metoda pokazu, ćwiczenia praktyczne, metoda projektu edukacyjnego, metoda portfolio.

Formy organizacyjne

Zajęcia należy prowadzić z wykorzystaniem zróżnicowanych form organizacyjnych: indywidualnie lub praca w grupach.

Praca w grupach powinna przebiegać zgodnie z zasadami organizacji pracy małych zespołów.

6.2. Prezentowanie technik tworzenia makram

Cele ogólne przedmiotu

1. Przygotowanie do nagrania video prezentujących technikę tworzenia makram,
2. Przygotowanie do publikowania nagranych materiałów video w serwisach internetowych.

Cele operacyjne:

Uczeń potrafi:

- określić mocne i słabe strony poznanych form on-line prowadzenia warsztatów upowszechniających technik wytwarzania makram,
- określić korzyści prowadzenia warsztatów z wykorzystaniem serwisów internetowych,
- założyć konto w serwisie internetowym,
- opracować program planowanych warsztatów,
- opracować scenariusz dla każdego z tematów warsztatów,
- dobrać sprzęt do przygotowania materiałów multimedialnych na potrzeby realizacji planowanego zadania,
- opracować koncepcję pokazania sposobu tworzenia węzłów i splotów przy tworzeniu makram,
- sporządzić harmonogram prac związanych z przygotowaniem warsztatów,
- określić optymalne ustawienia parametrów kamery dla nagrania materiału video,
- scharakteryzować zewnętrzne akcesoria poprawiające jakość nagrywanego materiału video,
- dobrać urządzenie do planowanego nagrania,
- dobrać sprzęt pomocniczy do realizacji nagrania,

- zaprojektować scenierię do planowanego nagrania,
- rejestrować nagranie video,
- ocenić jakość zarejestrowanego nagrania,
- dokonać edycji nagranych video,
- omówić narzędzia stosowane przez serwisy internetowe do zarządzania prawami autorskimi i ochrony wizerunku,
- umieścić video w wybranym serwisie internetowym,
- dobrać i zastosować ustawienia dla zamieszczonego video.

Tabela 4. Prezentowanie technik tworzenia makram.

Efekt kształcenia DUZ	Kryteria weryfikacji DUZ	Dział programowy	Kryteria weryfikacji Uczeń potrafi:	Liczba godzin
1. Identyfikuje możliwości prowadzenia warsztatów upowszechniających techniki wytwarzania makram w formie on-line.	1) Stosuje zasady bezpiecznej pracy i ergonomii w pracowni. 2) Rozróżnia formy prowadzenia warsztatów on-line. 3) Charakteryzuje formy prowadzenia warsztatów on-line.	Przygotowanie do prowadzenia warsztatów z wykorzystaniem serwisu internetowego.	–stosować zasady bezpiecznej pracy i ergonomii w pracowni, –scharakteryzować poznane formy prowadzenia warsztatów on-line, –wyjaśnić różnice między poznanymi formami prowadzenia warsztatów on-line, –określić mocne i słabe strony form	5

Efekt kształcenia DUZ	Kryteria weryfikacji DUZ	Dział programowy	Kryteria weryfikacji Uczeń potrafi:	Liczba godzin
			on-line prowadzenia warsztatów upowszechniających techniki wytwarzania makram, –określić korzyści prowadzenia warsztatów z wykorzystaniem serwisu internetowego.	
2. Stosuje zasady tworzenia własnego konta w serwisie internetowym.	1) Rozpoznaje zasady funkcjonowania serwisów internetowych. 2) Rozpoznaje zasady tworzenia konta w serwisie internetowym.	Przygotowanie do prowadzenia warsztatów z wykorzystaniem serwisu internetowego.	–wyjaśnić idee funkcjonowania serwisów internetowych, –dobrać serwis internetowy do planowanych działań, –omówić możliwości zarządzania kontem i ustawieniami, –założyć konto w wybranym serwisie internetowym,	6

Efekt kształcenia DUZ	Kryteria weryfikacji DUZ	Dział programowy	Kryteria weryfikacji Uczeń potrafi:	Liczba godzin
			–dobrać elementy graficzne do uzupełnienia konta.	
3. Planuje prace związane z przygotowaniem warsztatów upowszechniających techniki wytwarzania makram.	1) Opracowuje program warsztatów. 2) Sporządza harmonogram prac związanych z przygotowaniem warsztatów.	Planowanie realizacji warsztatów.	–określić potencjalną grupę odbiorców planowanych warsztatów, –określić zakres tematów planowanych warsztatów –dobrać treści do poszczególnych tematów, –opracować scenariusz dla każdego z tematów warsztatów, –określić potrzeby sprzętowe przygotowania materiałów video, –dobrać sprzęt przygotowania materiałów video na potrzeby	12

Efekt kształcenia DUZ	Kryteria weryfikacji DUZ	Dział programowy	Kryteria weryfikacji Uczeń potrafi:	Liczba godzin
			realizacji konkretnego zadania, –opracować koncepcję pokazania sposobu wiązania węzłów i splotów przy tworzeniu makram, –ustalić kolejność prac do wykonania związanych z organizacją warsztatów, –określić terminy wykonania prac związanych z organizacją warsztatów.	
4. Charakteryzuje zasady filmowania z zastosowaniem kamery w smartfonie.	1) Analizuje możliwości nagrywania filmów z wykorzystaniem kamery w smartfonie. 2) Planuje nakręcanie video prezentującego	Podstawy nagrywania video i umieszczania w serwisie internetowym.	– scharakteryzować parametry techniczne kamery w smartfonie, – określić optymalne ustawienia parametrów kamery dla	12

Efekt kształcenia DUZ	Kryteria weryfikacji DUZ	Dział programowy	Kryteria weryfikacji Uczeń potrafi:	Liczba godzin
	techniki tworzenia makram smartfonem.		planowanego nagrania video, – wymienić zewnętrzne akcesoria poprawiające jakość nagrywanego filmu, – scharakteryzować znaczenie ustawienia oświetlenia dla nagrywanego filmu, – wyjaśnić znaczenie kadrowania przy tworzeniu video, – dobrać urządzenia zapewniające stabilizację nagrywanego obrazu, – wyjaśnić rolę dodatkowego	

Efekt kształcenia DUZ	Kryteria weryfikacji DUZ	Dział programowy	Kryteria weryfikacji Uczeń potrafi:	Liczba godzin
			mikrofonu przy nagrywaniu video, – scharakteryzować znaczenie scenografii dla realizowanego video.	
5. Stosuje zasady rejestrowania nagrań video z zastosowaniem smartfona.	1) Organizuje stanowisko do rejestracji video prezentującego techniki tworzenia makram smartfonem. 2) Rejestruje video smartfonem. 3) Posługuje się oprogramowaniem do edycji nagranych video.	Podstawy nagrywania video i umieszczania w serwisie internetowym.	–dobrać urządzenie do planowanego nagrania, –dobrać źródło światła do planowanego nagrania, –dobrać sprzęt pomocniczy do realizacji nagrania, –zaprojektować scenografię do planowanego nagrania video, –rejestrować nagranie video –ocenić jakość zarejestrowanego nagrania,	20

Efekt kształcenia DUZ	Kryteria weryfikacji DUZ	Dział programowy	Kryteria weryfikacji Uczeń potrafi:	Liczba godzin
			–dobrać oprogramowanie do edycji video, –dokonać edycji video.	
6. Stosuje zasady umieszczania nagrania filmu w wybranym serwisie internetowym.	1) Analizuje zasady obowiązujące w wybranym serwisie internetowym zapewniającym bezpieczeństwo użytkowników. 2) Wykonuje czynności związane z umieszczeniem filmu w wybranym serwisie internetowym.	Podstawy nagrywania video i umieszczania w serwisie internetowym.	–omówić narzędzia stosowane do zarządzania prawami autorskimi i ochrony wizerunku, - umieścić video prezentujące techniki wytwarzania makram w wybranym serwisie internetowym, - dobrać i zastosować ustawienia dla zamieszczonego video.	5

Warunki osiągnięcia efektów kształcenia

Zajęcia edukacyjne powinny być realizowane w pracowni, której wyposażenie umożliwi kształcenie umiejętności określonych w programie nauczania dodatkowej umiejętności zawodowej. W realizacji programu dodatkowej umiejętności zawodowej ważna jest indywidualizacja pracy z uczniem, dlatego grupa odbywająca zajęcia edukacyjne nie powinna liczyć więcej niż 15 osób.

Środki dydaktyczne

Pracownia, w której realizowane są treści kształcenia z dodatkowej umiejętności zawodowej powinna być wyposażona w następujące środki dydaktyczne:

- stanowiska komputerowe podłączone do sieci lokalnej z dostępem do Internetu (jedno stanowisko dla jednego ucznia) wyposażone w oprogramowanie do edycji i montażu plików filmowych, pełnym pakietem biurowym,
- stanowisko komputerowe dla nauczyciela podłączone do sieci lokalnej z dostępem do Internetu wyposażone w oprogramowanie do edycji i montażu plików filmowych, pełnym pakietem biurowym,
- ekran lub projektor multimedialny,
- rzutnik lub telewizor multimedialny,
- urządzenia do nagrywania video (smartfony),
- statywy do sprzętu do nagrywania video,
- sprzęt pomocniczy do nagrywania video,
- urządzenie wielofunkcyjne lub drukarka i skaner.

W pracowni powinny się znajdować również pakiety edukacyjne dla ucznia zawierające instrukcje do wykonania ćwiczeń.

Pracownia powinna być zasilana napięciem 230V prądu przemiennego, zabezpieczona ochroną przeciwporażeniową, wyposażona w wyłączniki awaryjne i wyłącznik awaryjny centralny, a także w pojemniki do selektywnej zbiórki odpadów.

Zalecane metody dydaktyczne

W procesie nauczania-uczenia się jest wskazane stosowanie następujących metod dydaktycznych: wykład ilustrowany prezentacją, dyskusja dydaktyczna, metoda projektu edukacyjnego, metoda pokazu, ćwiczenia praktyczne.

Formy organizacyjne

Zajęcia należy prowadzić z wykorzystaniem zróżnicowanych form organizacyjnych: indywidualnie lub praca w grupach.

Praca w grupach powinna przebiegać zgodnie z zasadami organizacji pracy małych zespołów.

7. Ewaluacja programu nauczania dodatkowej umiejętności zawodowej

7.1. Obszary ewaluacji

Obszary ewaluacji

Celem ewaluacji programu nauczania dodatkowej umiejętności zawodowej jest pozyskanie informacji dotyczących:

- poziomu osiągnięcia założonych celów edukacyjnych,
- doboru oraz zastosowaniu form, metod i środków dydaktycznych,
- współpracy z instytucjami zewnętrznymi,
- wykorzystania środków dydaktycznych szkoły.

Do pozyskania danych od uczniów należy stosować:

- wywiad, obserwację, sprawdziany i testy wiedzy i umiejętności,
- kwestionariusze ankietowe, skierowane do uczniów, mające między innymi na celu doskonalenie procesu kształcenia, stosowanych metod, środków dydaktycznych.

Ewaluacja formacyjna powinna być prowadzona na bieżąco, w formie obserwacji i spostrzeżeń nauczycieli realizujących program oraz analizę sprawdzianów i testów wiedzy i umiejętności. Wnioski z ewaluacji formacyjnej powinny być przyczynkiem do dokonywania korekt w zakresie stosowanych metod i technik nauczania, liczby godzin na poszczególne treści nauczania.

Ewaluacja sumaryczna powinna być przeprowadzona po zakończeniu procesu kształcenia w zakresie dodatkowej umiejętności zawodowej. Do przeprowadzenia ewaluacji sumarycznej można wykorzystać:

- analizę dokumentacji,
- testy osiągnięć uczniów,
- samoocenę dokonywaną przez nauczyciela,

- ankiety oceny zajęć wypełnione przez uczniów,
- opinie osób współpracujących przy realizacji programu, np.: instytucji organizujących wystawy rękodzieła.

Wnioski z analizy wyników ewaluacji sumatywnej są podstawą do wprowadzenia stosownych zmian w programie DUZ w celu poprawy jakości kształcenia.

7.2. Wskaźniki osiągnięcia celu ewaluacji

Proponowane wskaźniki osiągnięcia celu ewaluacji:

Tabela 5. Proponowane wskaźniki osiągnięcia celu ewaluacji.

Obszar badania	Metoda badania:	Wskaźniki osiągnięcia celu ewaluacji
Efektywność osiągnięcia założonych efektów kształcenia.	<ul style="list-style-type: none"> – badania ilościowe - bieżąca analiza testów, sprawdzianów, – badania ilościowe - bieżąca analiza wykonanych prac w ramach ćwiczeń praktycznych – analiza dokumentacji szkolnej-zestawienie danych, – portfolio zawodowe uczniów. 	<p>70% uczniów uzyskało powyżej 60% wymaganych punktów</p> <p>70% uczniów uzyskuje oceny bardzo dobre i dobre za prace wykonane w ramach ćwiczeń praktycznych</p> <p>70% uczniów dokumentowało wykonane prace i projekty</p>
Dobór metod, form pracy i środków dydaktycznych.	<ul style="list-style-type: none"> – kwestionariusz ankietowy dla uczniów, – pogłębiony wywiad indywidualny z uczniami. 	<p>70% uczniów wypełni kwestionariusz</p> <p>50% weźmie udział w wywiadzie</p>

Obszar badania	Metoda badania:	Wskaźniki osiągnięcia celu ewaluacji
Współpraca z instytucjami zewnętrznymi.	– badania jakościowe: ankiety i pogłębione wywiady indywidualne.	– instytucje zewnętrzne włączają się w realizację programu nauczania

7.3. Przykładowe narzędzia ewaluacji

Kwestionariusz samooceny skierowany do ucznia po zakończeniu kształcenia w ramach przedmiotu: Podstawy budowy makram.

Prosimy o wypełnienie kwestionariusza ankietowego. Kwestionariusz jest anonimowy, uzyskane odpowiedzi pozwolą na doskonalenie procesu edukacyjnego w ramach dodatkowej umiejętności zawodowej.

Czy potrafisz?	1	2	3	4	5	6
scharakteryzować rodzaje węzłów stosowanych przy tworzeniu makram						
scharakteryzować rodzaje sznurków stosowanych do tworzenia makram						
zamocować sznurek na profilu						
wiązać węzły płaskie						
wiązać węzły żeberkowe						
wykonać makramę według otrzymanego wzoru						

Czy potrafisz?	1	2	3	4	5	6
opracować projekt wzoru makramy						
obliczyć ilość sznurka do wykonania określonej makramy						
wykonać makramę według opracowanego projektu						
zaplanować portfolio zawodowe						

Część II

Proszę o odpowiedzi na następujące pytania:

1. Czy liczba godzin przeznaczona na realizację materiału nauczania z przedmiotu Organizowanie wystaw włókienniczych wyrobów dekoracyjnych, pozwala Ci na dobre przygotowanie do wykonywania zadań zawodowych?

A. zdecydowanie tak

B. raczej tak

C. raczej nie

D. zdecydowanie nie

Jeśli zaznaczysz odpowiedź C lub D, wskaż, w których poruszanych zagadnieniach wymagana jest modyfikacja liczby godzin i o ile (możesz określić w %).

Nazwa materiału nauczania

.....

.....

.....

.....

.....

2. Wymień elementy, które zamieściłaś/eś w Twoim portfolio zawodowym:

.....

.....

.....

.....

.....

3. Z jaką formą indywidualizacji procesu kształcenia spotykasz się na zajęciach w zakresie dodatkowej umiejętności zawodowej?

- Dostosowanie ćwiczenia do umiejętności ucznia/ów
- Dodatkowe ćwiczeń dla uczniów zdolnych
- Inne, jakie

.....

.....

.....

.....

4. Z jakimi formami monitorowania Twoich osiągnięć edukacyjnych spotykasz się najczęściej? (można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź?)

- nauczyciele zadają pytania
- uczniowie podsumowują ćwiczenia
- uczniowie zadają pytania
- nauczyciele sprawdzają poprawność wykonanych prac
- przeprowadzane są testy, sprawdziany
- nauczyciele analizują wyniki sprawdzianów i przekazują uczniom informacje zwrotne

5. W jaki sposób jesteś informowany o wynikach kształcenia?

- otrzymujesz ocenę informację zwrotną od nauczyciela

- otrzymujesz ocenę bez komentarza
- w inny sposób, jaki

.....

.....

.....

.....

6. Jak często otrzymujesz informację zwrotną na temat swoich osiągnięć edukacyjnych?

- raz w tygodniu i częściej
- kilka razy w miesiącu
- kilka razy w półroczu
- nigdy

7. Czy informacje zwrotne dotyczące wyników kształcenia zawodowego motywują Cię do dalszej efektywnej pracy?

- zdecydowanie tak
- raczej tak
- raczej nie
- zdecydowanie nie

8. Wymień poznane pracownie lub firmy wytwarzające włókiennicze wyroby rękodzielnicze:

.....

.....

.....

.....

Dziękujemy za wypełnienie ankiety.

8. Wykaz proponowanej literatury

8.1. Podręczniki i publikacje naukowe

- [1] Kotecka I.: *Relaks z makramą*. Watra 1988
- [2] Mullins A., Ryan-Raison M.: *Makrama dla początkujących i nie tylko. 24 inspirujące projekty i wyplatanki*. Wydawnictwo Pulbicat 2021
- [3] Mullins A., Ryan-Raison M.: *Makramy i wyplatanki*. Wydawnictwo Publicat 2021
- [4] Rechenek R.: *Nagrywanie i montaż filmów*. Ringier Axel Springer Polska, 2018
- [5] Schenk L.: *Cyfrowe filmy wideo*. Helios S.A. 2019
- [6] Turska J.: *Ściegi makramy*. Wydawnictwo Spółdzielcze 1984
- [7] Turska J.: *Uczymy się makramy*. Wydawnictwo Spółdzielcze 1985

8.2. Witryny internetowe

- [i1] <https://www.creativehobby.pl/Makrama-wszystko-co-powinienes-o-niej-wiedziec-blog-pol-1624864709.html>
Makrama - wszystko, co powinieneś o niej wiedzieć [dostęp 25.05.2023]
- [i2] <https://www.handmaderki.pl/kategoria/dom/makramy-makatki/>
Przykładowe wzory makram i makatek [dostęp 25.05.2023]
- [i3] <https://www.marhericrafts.pl/2018/06/co-to-jest-makrama-czyli-opowiesc-o-sznurkach-i-pasji.html>
Blog o makramach – historia i ciekawostki [dostęp 25.05.2023]
- [i4] <https://beatja.pl/podstawowe-wezly-makramy/>
Podstawowe węzły makramy – od czego zacząć naukę splotów?
[dostęp 25.05.2023]

[i5] Profesjonalnie nagrywanie filmów telefonem - podstawy produkcji | ifirma.pl
Jak profesjonalnie nagrać film telefonem - podstawy produkcji [dostęp 25.05.2023]

[i6] <https://otvarta.pl/blog/telefon-jako-kamera>
Telefon jako kamera-jak kręcić dobre filmy telefonem [dostęp 25.05.2023]

[i7] <https://zpe.gov.pl/a/tworzenie-filmu/D17usqQCM>
Tworzenie filmu [dostęp 25.05.2023]

8.3. Zalecenia, normy, noty aplikacyjne

[z1] Ustawa o ochronie danych osobowych z dnia 29 sierpnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr, 133 poz. 883).

[z2] Ustawa o prawie autorskim i prawach pokrewnych z dnia 4 lutego 1994 Dz.U.2021.0.1062 r.